

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Postboks 8112 Dep.
0032 Oslo

Kontakt saksbehandler

Tage A.T. Eriksen, 51 56 88 92

Høringsuttalelse – revisjon av statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen

Fylkesmannen viser til Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) sin oversendelse av høringsbrev om ovennevnte sak datert 5.6.2020.

Forenkling og soneinndeling

Fylkesmannen stiller seg positiv til forslaget om å forkorte og forenkle retningslinjene slik at de blir mer tilgjengelige. Vi har heller ingen særskilte bemerkninger når det gjelder videreføringen av soneinndelingen for Rogalands-kommunene, som vi oppfatter som dekkende for situasjonen her i fylket. Vi vil likevel be departementet åpne for at store og varierte kommuner selv kan vurdere om de skal tilhøre flere soner ut fra ulik geografi og ulikt press innad i samme kommune og ber departementet vurdere justering av retningslinjene for å tydeliggjøre dette.

Tydeliggjøring av endringer i høring

Høringsnotatet kunne med fordel ha vært tydeligere på hvilke forskjeller det er mellom de eksisterende og de foreslåtte retningslinjene. Slik endringene er presentert er det vanskelig å få det fulle overblikket. En god metode kan være å lage et godt gammeldags «lovspill» som lister opp tidligere formuleringer og forslag til nye i et vedlegg, eller ganske enkelt legge en annen farge i teksten på områder der det er endring. Det er et pedagogiske grep som tydelig viser endringene.

Den juridiske forankringen for retningslinjene

For at retningslinjene skal fungere etter sin hensikt, er det viktig at kommunen legger de til grunn ved plan- og byggesaksbehandling. Det er viktig at en får frem i retningslinjene den juridiske forankringen og i hvilken grad retningslinjene er bindende, slik at det ikke kun blir oppfattet som anbefalinger i kommunene. Det er ikke vist til hjemmelen for statlige planretningslinjer noe sted i retningslinjene. Etter vårt syn kunne en med fordel vist til formuleringen i pbl. § 6-2 om at "statlige planretningslinjer skal legges til grunn ved [...] enkeltvedtak som statlige, regionale og kommunale organer treffer etter loven her eller annen lovgivning." Dette vil kunne bidra til å sikre at retningslinjene overholdes.

Sammenslåtte kommuner og differensiering gjennom kommuneplan

Av retningslinjene fremgår det at sammenslåtte kommuner kan havne i to soner. Dette gjelder for nye Sandnes kommune (tidligere Forsand), Strand kommune (tidligere Forsand, nord for Lysefjorden) og Stavanger kommune (østre del av Ombø). Fylkesmannen har ingen innvendinger mot en slik oppdeling. Vi mener det er viktig at retningslinjene legger opp til at kommunene selv kan definere områder som har mindre eller større utbyggingspress enn sonen kommunen er plassert i gjennom egen kommuneplan. Fylkesmannen ser det som positivt at det er tydeliggjort at retningslinjene ikke tar fullt ut hensyn til lokale forskjeller innad i den enkelte kommunen, og at det derfor legges opp til at ytterligere differensiering kan gjøres i kommuneplanens arealdel.

Liberalisering av sone 3

Av høringsnotatet er det tydelig at noe av intensjonen med revisjonen er å liberalisere sone 3. Det kan være hensiktsmessig for å legge opp til sjørettet næringsutvikling som kan skape nye arbeidsplasser og aktivitet i distriktskommuner. Slik de nye retningslinjene for sone 3 er formulert er det imidlertid uklart hva som faktisk er kurant å gjøre innenfor denne sonen. Vi etterspør derfor tydeligere føringer for hvilke tiltak det kan åpnes for innenfor sone 3, eventuelt at retningslinjene er enda tydeligere på at den faktiske liberaliseringen av strandsonen skal skje gjennom lokale planer og ikke dispensasjoner. Vi mener derfor at også pkt. 10.1 til sone 3 burde ha sagt at dispensasjon bør unngås som hovedregel.

Punktet om terrenginngrep og infrastruktur i retningslinjene pkt. 8.6 og 9.5 er utelatt fra sone 3, uten at dette er forklart noe nærmere i høringsnotatet.

Dispensasjon versus plan

Det er både juridisk og politisk utfordrende å gi retningslinjer for dispensasjoner, som faktisk er unntak fra reglene. Slik disse nå er utformet, vil de kunne misbrukes som argument istedenfor å bidra til langsiktige og gode arealplaner også i strandsonen. Det bør understrekes at hovedhensikten er å gi større handlingsrom i planlegging av strandsonen, ikke å stimulere til ytterligere dispensasjonsbruk på bekostning av mer overordnet kommunal planlegging. Retningslinjene kunne i det hele tatt vært tydeligere på forholdet mellom planlegging og dispensasjon.

Med hilsen

Lone Merethe Solheim
fylkesmann

May Britt Jensen
fylkesmiljøvernsjef

Dokumentet er elektronisk godkjent